

Barrierenotat – FGU-instruksen

Baggrund

Reglerne for udbetaling af tilskud til Forberedende Grunduddannelse (FGU), herunder om aktivitetsindberetning og udbetaling, opgørelse af aktivitet samt kontrol med udbetalte tilskud, er fastlagt i [Instruks for tilskud til institutioner for forberedende grunduddannelse](#) (FGU-instruksen). FGU-instruksen fastsætter desuden regler for opgørelse og indberetning af aktivitet vedrørende kommuners og andre aktørers betaling for køb af uddannelsespladser i henhold til betalingsloven.

FGU-instruksen er netop blevet justeret og den nye er gældende fra juli 2023. Instruksen sætter rammer, som udfordrer og ikke stemmer overens med det pædagogisk/didaktiske og administrative arbejde på FGU-institutionerne. Dette gør det vanskeligt at imødekomme de pædagogiske visioner, der er med FGU og der er derfor behov for at gennemgå og gennemskrive FGU-instruksen.

Instruksen bygger i høj grad på regler og rammer fra andre uddannelsesområder, og det er helt naturligt. Med FGU prøver vi at tilrettelægge forløbene mere individuelt, så vi når en meget differentieret målgruppe. Det stiller krav til rammerne og de professionelle miljøer. Derfor er vi også nødt til at se på, hvordan vi får lavet nogle rammer, herunder en instruks, som tilgodeser den pædagogiske og didaktiske opgave.

Dette notat beskriver nogle af udfordringerne samt løsningsforslag herpå.

Instruksen er ikke overensstemmende med de pædagogiske visioner for FGU

Den politiske intention med FGU er, at uddannelsen skal møde den enkelte unge der, hvor vedkommende er gennem fleksibelt tilrettelagte forløb med afsæt i den enkelte elevs faglige, sociale og personlige behov.

På FGU er der derfor løbende optag, løbende prøveafholdelse og afgang, fire uddannelsesniveauer, tre forskellige spor og 12 værksteder (faglige temaer). Samtidig giver FGU eleven mulighed for at indgå i og afprøve forskellige forløb som del af uddannelsen, fx virksomhedspraktik, erhvervstræning og kombinationsforløb.

FGU's målgruppe er mangfoldig og har forskellige faglige, personlige og sociale udfordringer. Derfor kan elever på FGU modtage specialpædagogisk støtte (SPS) (bortset fra SPS-støttetimer)¹, undervisningen skal ske i et inkluderende og ordblindevenligt læringsmiljø og elever med funktionsnedsættelse, kronisk sygdom eller unge i misbrugsbehandling har mulighed for at gå på FGU på nedsat tid.

¹ Elever på egu-sporet kan som undtagelse modtage SPS-støttetimer under virksomhedspraktik.

Samtidig er tilrettelæggelsen af FGU bygget op omkring, at eleverne oplever en skolegang, som afspejler arbejdspladslignende forhold, og som viser dem, hvordan deres læring kan omsættes til det virkelige liv, job mv. Fx gennem reel produktion, afholdelse af events og bidrag til arrangementer. Det er afgørende for arbejdet med elevernes motivation og fastholdelse.

Denne fleksibilitet er ikke afspejlet i instruksen. Herunder er eksempler på dette.

➤ **Tælleprincippet matcher ikke den fleksible hverdag på FGU**

Tælleprincippet for FGU følger tælleprincipper for erhvervsuddannelserne, hvor der tælles hver femte dag. Denne model er valgt ud fra en forståelse om, at uddannelsesforløbet er opdelt i regulære perioder med et bestemt antal skoleuger, praktikuger mv.

Dette stemmer dog ikke overens med den fleksible hverdag på FGU, hvor en elev kan starte og stoppe løbende og godt kan have to dage på skole, tre dage i erhvervstræning/ praktik/ kombinationsforløb, halve dage i skole/praktik mv. inden for en tælleperiode, alt efter hvad elevens behov tilsiger.

Arbejdsgangen med det nuværende tælleprincip er meget administrativt tungt, da det er vanskeligt for institutionerne at holde styr på tilknytningen til forløb og hvert enkelt forløb skal håndholdes, hvilket skaber risiko for fejl i indberetningerne.

Udfordringen er særligt udtalt på egu-sporet, hvor eleven er i virksomhedspraktik 2/3 af uddannelsen, men den gør sig gældende for alle FGU's spor.

Tælleperioden for FGU bør ændres til hver dag i stedet for hver femte. Dette tælleprincip anvendes allerede ved afsøgningsforløb på FGU. Fordeling ved løsningen vil være:

- Bedre understøttelse af den pædagogiske og didaktiske tilrettelæggelse af FGU-forløbet
- Betydelig forenkling af arbejdet i elevadministrationen
- Reduceret risiko for fejl i indberetninger
- Reduceret risiko for fejl i elevernes skoleydelse
- Løsningen er udgiftsneutral (de to studieadministrative systemer, som anvendes på FGU-institutionerne bakker op om løsningen).

Eksempel på håndtering af tælleperioden på fem dage på en FGU-institution ift. egu-sporet.

Egu-forløbet kan indeholde skoleforløb på FGU-skolen (både fastlagte skoledage for alle egu-elever og yderligere dage efter den enkelte elevs plan), skoleforløb som kombinationsforløb, virksomhedspraktik og erhvervstræning. For at håndtere tælleprincippet oprettes derfor fire kalendere pr. elev på egu-sporet:

1. Kalender for praktikforløb (eleven modtager ikke skoleydelse)
2. Kalender for eksterne skoleforløb (eleven modtager skoleydelse)

3. Kalender for skoleforløb på FGU (eleven modtager skoleydelse)
4. Kalender for dansk og matematik (eleverne har dansk- og matematik på skolen to dage hver 4. uge). (eleven modtager skoleydelse)

Kalenderne laves med baggrund i, om eleven skal have skoleydelse eller ej samt om virksomheden skal have egu-bonus. Alle kalendere reguleres efter/i egu-planen.

Hver gang, der sker ændringer i elevens egu-plan, skal institutionen rette i alle kalendere, aktivitetsplaceringer og uddannelsesforløb, så det sikres, at eleven får det korrekte i skoleydelse og at institutionen trækker det korrekte taxameter. Det er et omfattende og administrativt tungt arbejde.

Ved ændring af tælleprincippet fra 5 dage til 1 dag, kan EGU-planen danne baggrund for både indberetning af skoleydelse, taxameter og bonus til praktikvirksomheden, så der kun er én kalender, som kan styre alle elementerne.

➤ ***FGU-institutionernes fastholdelsesarbejde honoreres ikke***

Det fremgår af FGU-instruksen, at FGU-institutionernes opgørelse over tilskudsberettigede elever ikke må inddrage elever, som:

- Uden lovligt forfald er udeblevet helt i en tælleperiode
- Udmeldes på tælledagen.

En stor del af eleverne på FGU kommer med dårlige skoleerfaringer, og mange har derfor ustabil fremmøde. For disse elever kan det udgøre en stor progression at gå fra at have et fravær på 100 pct. til 50 pct. FGU-institutionerne arbejder løbende for at understøtte elevernes fremmøde, bl.a. gennem daglig kontakt til elever med ustabil fremmøde. Dette arbejde honoreres dog ikke, idet institutionen ikke må trække taxameter for elever, som har været fraværende i fem sammenhængende dage (en tælleperiode), selvom institutionen har brugt mange ressourcer og iværksat ekstra indsatser for at få eleven til at møde op, hvilket er nødvendigt i arbejdet med elevens fastholdelse.

Et andet element i at fastholde eleven er at understøtte overgangen fra FGU, som for mange unge kan være sårbar. På FGU er elevens udmeldelsesdag derfor oftest lig med sidste undervisningsdag, så eleven kan overgå direkte til ungdomsuddannelsen eller job uden afbrud. Som reglen er i dag, må FGU-institutionen ikke trække taxameter for elevens udmeldelsesdag, selvom eleven modtager undervisning på denne dag.

Selvom FGU-institutionerne iværksætter de vigtige og nødvendige fastholdelsesindsatser, honoreres dette altså ikke med de nuværende regler i FGU-instruksen.